

ljudi, ki so preko čisto življenjskega, animalično-človeškega zgradili čudovito nadstavbo »harmonije uma in srca.« In ko temu krasnemu starcu mahljamo z roko na poti njegovega mesa v večnost, nas ni strah sile, ki ga odnaša. Prej mislimo na besede starega Lafontaina: Rien ne trouble sa fin, c'est le soir d'un beau jour.

TRIJE SONETI

MIRAN JARC

Ne móti me, ne móti te tišine:
zdaj mrak je v svoje varstvo vzel zemljó.
Ne kliči dneva! Mar ti pretežko
v samoti je nositi bolečine?

Mrtví so travniki in prazno pólje,
daljinski veter briše prošlost z njih,
še mojo naj izbriše ... Svet je tih,
tak tih, da slišim kri, ki v meni polje,

Kri Trubarja in Gubca, ki se bije
z onstransko vdanostjo žené Marije
za žitja našega poslednji obraz.

Doklej se bomo v tej usodi trli,
le s pesmijo na ustnih trudni mrli?
Molči mi zemlja ... Čudno nem je čas ...

Budim se kot iz môre: časov beg
je obstal ... O kje ste naši velmožjé,
kako ste varovali nam mejé,
da siroteli smo iz veka v vek?

A matere se bdeče sklanjajo
nad zémljo domačijo, nad družino,
iz roda v rod prenašajo davnino ...
Za kóga jo zvestó ohranjajo?

O dediči nesrečne Lepe Vide,
device Bogomile, Črtomira,
otroci plahosti, mrakú, molčanja!

Kaj res v nas sveti ogenj že umira?
Čemu vsa potrpljénja, žrtvovanja?
Naj že na nas vihar poslednji pride!

**Tu so razpotja narodov, svetov ...
Zajeti smo med hribe in doline,
pogled doseže še samo planine,
naprej — še sen je danes negotov.**

**Pomúdi se pri nas: morda tihota
vasic in v sé pogreznjenih ljudi
ti kot posebna pesem zazveni,
če nisi vedel še, kaj je — tesnôta.**

**Obišči mesto: tam ti zaječi
iz naših medsebojnih sporov, zmag
kot nisi ga poznal še — skrit obup.**

**In vendar nas še ni razkrojil strup:
naj je teh časov zlih še bolj gost mrak
— zvok naše govorice nas živi.**

GENERACIJA PRED ZAPRTIMI VRATI

IVO BRNČIČ

»V Braziliji sežigajo kavo, na Danskem ubijajo krave, v Kanadi barvajo pšenico s cozinom, da bi jo napravili neužitno, v Angliji razbijajo stroje... Kaj naj bi počeli s temi odvišnimi milijoni ljudi? Najpogumnejši med državniki že začenjajo po določenih pravilih pripravljati človeštvo... Tudi ljudi je mogoče uničiti.« (Ilja Ehrenburg v »Bolezni našega časa«, članku o sodobni mladini.)

»Chacun de nous est plus qu'un homme, chacun de nous, mes compagnons, est des millions, des peuples en marche...« (Romain Rolland, »Aux jeunes.«)

Sledeče vrstice bi bile lahko intimno pismo, utegnile bi biti reportaža, nemiara pa tudi gradivo za roman. A nobeden teh namenov bi brzda ne bil tako tvegan kakor poskus, spregovoriti zgolj s samovoljno prisvojenim pooblastilom o celotnem pokolenju, to se pravi, o sila pestri množici ljudi, ki se med sabo ne razlikujejo le po zunanjih življenjskih okoliščinah, po družbenem in gmotnem položaju, poreklu, vzgoji, po okolju, v katerem žive, marveč tudi po svoji opredeljenosti, po svojih stremljenjih, po svojih svetovnonazorskih, političnih in celó etičnih pojmovanjih. Generacija, ki me šteje za svojega, je razdeljena po vseh frontah, na katerih se dandanašnji v tako ostri ločenosti zbira človeštvo; prav po tej izredni neenotnosti so vsi ti tisoči mladih ljudi najočitnejši izraz dobe in družbe. Ne bom torej govoril o generaciji nasploh; govoriti hočem o tistih vrstnikih ali vsaj o delu tistih dozorevajočih ljudi, ki stoje danes resnično, dejansko pred zaprtimi vrati. Prispodoba zadostno ponazoruje omejitev: gre za rod, iz